

JUHA-PEKKA KOSKINEN

Benjamin Hawk
ja paholaisen kirstu

KARISTO
HÄMEENLINNA

Kiitokset Suomen Kulttuurirahaston
Hämeen rahastolle, joka on tukenut
tämän kirjan kirjoittamista.

© Juha-Pekka Koskinen ja Karisto /
Kustannusosakeyhtiö Otava 2022

ISBN 978-951-1-41802-3

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2022

BLACK EAGLE NÄYTTI OIKEIN NÄPPÄRÄLTÄ fregatilta, vaikka sen keulakuvana oli jokin outo sarvipäinen pukki. Benjamin ei ollut koskaan nähnyt yhtä rumaa kuvatusta, mutta eipä sillä ollut paljoa merkitystä, jos laiva muuten oli hyvässä trimmissä ja laivamadoista vapaa. Baltimoren satamassa keinui ankkurissa monta kehnompaakin paattia, joita talvimyrskyt olivat kohdelleet kaltoin.

– No niin, poikaseni! Tuntuu hiukan oudolta lähteä matkaan, kun nuttuni taskussa ei ole kaappari-kirjaa, mutta kaipa sitä näinkin voi seilata, John Hawk naurahti.

– Toivottavasti isoisä saa äidin kanssa kaikki kevät-kylvöt tehtyä, Benjamin sanoi.

– Tietysti saa. Kukkopoika-Joe osaa järjestää asiat aina parhain päin niin maalla kuin merelläkin. Kun kuulin tavernassa tästä tilaisuudesta, ajattelin heti, että siinäpä on minulle ja Benjaminille hyvä paikka

tienata muutama ropo. Raikasta merituulta, lämmin auringonpaiste ja hiukan touvien narinaa, voisiko sitä enempiä toivoa, Hawk tunnelmoi.

Benjamin tiesi, että isä kyllästyi nopeasti maakravun elämään ja kellui mieluummin vaikka sadevesitynnyrissä kuin ohjasti auraa kiskovaa härkää pellolla. Siksi äitikin oli suostunut isän suunnitelmaan ja auttanut heitä pakkaamaan säkkinsä. Ainoastaan Ginny oli hiukan nurissut, kun hän ei päässyt merille. Sisko oli kuitenkin rauhoittunut, sillä Benjamin oli sanonut, että jonkun täytyi auttaa äitiä ja isoisää ja kukapa siinä oli parempi kuin vikkellä pikku Ginny.

– Onko nyt niin, että kutsun sinua kapteeniksi enkä isäksi, kun astumme paattiin? Benjamin varmisti.

– Näin se on, poikaseni. Kun kuulun lataa pistooliin, sillä on vain yksi tie ulos. Laivan varustaja Marcus Ponza on minut kapteeniksi värvännyt ja sellainen minä olen.

Laivaa lastattiin kovaa vauhtia, ja kun Benjamin saapas-teli isänsä perässä laskusillalle, he saivat väistellä tynnyreitä kieputtavia matruuseja. Kannella juoksenteli raitahousuihin ja röyhelöpaitaan pukeutunut mies, joka osoitti sulka-kynällään, minne mikin tynnyri piti kierittää.

– Kirous ja kuolema, tuohan on Bob Plant, kaikkien sääntönikkareiden isä, äiti ja kummipoika, Hawk ilahtui.

Plant huomasi heidät ja kiiruhti vastaan niin kovalla tohinalla, että oli kompastua jalkoihinsa.

– Tervetuloa laivaan, kapteeni Hawk! Ja terve vaan sinullekin, Benjamin. Kerron teille heti kontrahdin ehdot, niin tiedätte, kuinka tätä tanssia tanssitaan. Retkemme maksaa ja laivan omistaa arvoisa Marcus Ponza, hän on paavi Innocentius XII:n legaatti. Hän haluaa, että noudamme paaville kuuluvan kirstun Cartagenasta ja viemme sen turvaan Havannaan. Sieltä Espanjan kuninkaan Kaarle II:n sotakaljaasi hakee sen myöhemmin keväällä ja vie mennessään Roomaan saakka, Plant selitti.

– Siinäkö kaikki? Tästä tulee helppo retki, varsinkin jos Ponza sai värvättyä lisäksi ne miehet, jotka pyysin, Hawk sanoi.

– Kyllä sai, kapteeni Hawk. Tykkimestari on Jack Dole ja ruorimiehenä toimii Jon Jones. Tosin en ymmärrä, miksi Jones piti saada ruoriin, hän on vanha kuin taivas, ja piru yksin tietää, onko hänellä silmät auki vai kiinni niiden tuuheiden kulmakarvojensa alla. Mutta yhtä kaikki, menomatkalla poimimme Port Royalista kyytiin vielä Ponzan apulaisen, Giovanni Albanin, sillä hän tietää tarkemmin, missä tuo paavin kaipaama kirstu Cartagenassa makaa.

– Mitä siinä kirstussa on? Benjamin uteli.

Plant sylkäisi sormeensa ja yritti pyyhkiä pois hihaansa tullutta mustetahraa.

– En minä tiedä. Eikä se kuulu meille. Kun nyt vain teemme sen, mitä kontrahtiin on kirjattu,

saamme kaikki sievoisen palkkion. Tällä ker-
taa ei tarvitse pelätä edes kuninkaan laivoja, sillä
olemme liikkeellä itsensä paavin lipun alla, Plant
riemuitsi.

Benjaminista se kuulosti oikein hyvältä. Ei ollut
ollenkaan hullumpaa purjehtia kerrankin rauhassa.
Hän nosti säkin takaisin olkapäälleen ja kipusi puoli-
kannelle. Hawk jäi selvittelemään asioita Plantin
kanssa – tällä oli varmasti kapteenille sata muutakin
sääntöpykälää, jotka piti käydä lävitse.

– Mitä tirkistysluukuistani näkyykään: sehän on
Haukkaipoika!

Ruorimies Jones taapersi Benjaminia vastaan naama
leveässä virneessä. Hänen musta kangasvyönsä mel-
kein laahasi kannen lankkuja ja kulmakarvat näyttivät
tosiaan entistäkin tuuheammilta.

– Onpa mukava nähdä sinua, Jones! Kuulin, että
Dolekin on paatissa, Benjamin sanoi.

– Totta maar onkin. Dole koluaa ruumassa ja tar-
kistaa ruutitynnyreitä. Hän minut houkutteli mu-
kaan, kun isäsi kutsu kävi. Olin jo laskenut ankkurin
Kingstoniin ja tuumin, etten seilaa mihinkään. Vaan
minkäs seilori luonnolleen voi.

– Tästä matkasta tulee hupiretki. En vaan voi käsit-
tää, miksi paavin legaatti tarvitsee yhden kirstun nou-
tamiseen näin hyvän fregatin ja parhaan mahdollisen
miehistön, Benjamin ihmetteli.

– Sitä minäkin hieman pohdin, kun säkkiäni pakasin. Ja kun saamme kirstun Havannaan, se noudeetaan sieltä vieläkin järeämmällä paatilla. Kaipa kirstu on täynnä kultaa tai paavin homeisia kirjoja, kuka näistä maakrapujen oikeista tietää, Jones tuhahti ja sylkäisi olkansa yli.

– Kunhan saan pestirahani, se riittää minulle, Benjamin naurahti.

Hän jätti Jonesin puuhiinsa, kiiruhti puolikannelta keskilaivaan ja samaa kyytiä kansiluukusta kannen alle. Kun saapui ajoissa laivaan, sai valita parhaan koiran, ja sen hyödyn hän totisesti aikoi käyttää hyväkseen. Avarassa paikassa keinuvassa riippumatossa sai makeat unet, mutta jos kylki paukkui ruuman tukkipalkkeihin, nukkumisesta ei meinannut tulla mitään.

Miehistötiloissa vaelsi mies, jolla oli pitkä, vaalea kaapu ja aivan mustat hiukset sekä viikset. Hänen silmänsä olivat niin siniset, että niiden väri erottui hämärässäkin. Säkkiä hänellä ei ollut, ja hän näytti muutoinkin kulkevan kuin unissakävelijä.

– Terve vaan, minä olen Benjamin.

Mies säpsähti ja seisahtui aloilleen. Hänen vakaville kasvoilleen nousi leveä hymy.

– Ciao. Olet varmaankin miehistöä? Minä olen Marcus Ponza, tämän mainion laivan varustaja.

– Kyllä. Odotan innolla, että nostamme ankkurin. Meri on sitä lämpimämpi, mitä etelämmäs menemme.

Paitsi jos menemme liiaksi etelään, sitä en suosittelen kenellekään.

– Ah, emme toki mene Cartagena kauemmas. Ja sitten palaamme takaisin Havannaan. Seilaamme eteen ja taakse. Mutta minkäs teet, elämässä on joskus kuljettava myös takaperin, jotta pääsisi eteenpäin, Ponza sanoi.

Vaikka Ponza hymyili, Benjaminia alkoi puistattaa. Miehen silmät olivat kuin jäiset kekäleet ja puheessa oli outo sointi. Olisi tehnyt mieli udella, mitä paavin kirstussa oli, mutta sellaista asiaa ei voinut Ponzalta kysyä, sen hän tunsu jo luissaan.

– Eteenpäin pääsemme kyllä rivakasti. Ruorimies Jones nappaa tuulenvireen purjeisiin vaikka olut-
tuopin pinnalta, Benjamin sanoi.

– Nopeus ei ole koskaan haitaksi, poikaseni, Ponza totesi ja kapusi portaita pitkin kannelle.

Paavin legaatti ei näyttänyt olevan mikään kömpelys, sillä hän nousi portaat käsivarret ristissä ottamatta tukea mistään. Sen verran laiva satamassakin keinui, ettei sellainen temppu onnistunut ihan jokaiselta maakravulta.

Juuri, kun Benjamin oli saanut aseteltua tavaransa paikoilleen, ruumaan rymisteli kaljupäinen mies, jolla oli pitkät, suippokärkiset viikset. Miehen suuret korvakorut kimmelsivät himmeästi kannelta lankeavassa valossa.

– Piru periköön kaikki puusilmäiset naakat! Sehän on Benjamin! Luulin, että Jones on nähnyt unta,

ja Plantin höpötyksiin luotan yhtä paljon kuin jäätyneestä lokinräystä tehtyyn laskusiltaan, Dole nauraa räkätti ja läimäytti Benjaminia olkapäälle.

Benjaministakin oli mukava nähdä Dolea. Tykkimestari oli monet kerrat pelastanut heidät pahasta pulasta, ja olipa retki kuinka rauhaisa tahansa, hyvästä tykkimestarista ei voinut ainakaan olla haittaa.

– Isä on nyt tämän paatin kapteeni. Vaan kuinka-han käynee, kun hänellä ei ole kaapparikirjaa. Voi olla, ettei isä muista, mistä suunnasta aurinko nousee, Benjamin virnisti.

– Kapteeni Hawk on ovela kuin kettu. Toivon kyllä, että kaikki menee hyvin. Mutta useinhan käy niin, että kun talsii huolelta kannella, jalan alle osuu mätä lankku, Dole tuumi.

– Sitä on nyt turha pelätä. Yhteen kirstuun ei mahdu niin paljon murhetta, että siitä riittäisi meille kaikille.

– Voi olla, että kuulasi osuu maaliin. Vaan kuten sanoin, kun ei pidä varaansa, huomaakin pian ruudin olevan märkää ja sitten onkin hoppu.

Dolen manaukset eivät saaneet Benjaminia huolestumaan. *Black Eagle* oli kelpo paatti, ja kun purjeet nostettaisiin, Baltimoren kolea kevät vaihtuisi aavaan mereen. Ja mikä parasta, Jamaikan vedet olivat lämpimät kuin linnun maito.

2. LUKU

TUULI OLI MYÖTÄINEN ja matka edistyi nopeasti. Baltimore oli jäänyt jo kauas taakse, sillä Jones oli yhä velho ruorimieheksi ja osasi tuulen lisäksi käyttää hyväkseen kaikki merivirrat. Pian punavalkopurjeinen fregatti ohitti jo Wacca Pilatkan, josta Benjaminilla oli hurjia muistoja. Melkoinen seikkailu oli siitäkin tullut, kun Pisama oli halunnut saada kouriinsa kultaisen sapelin. Willyn kanssa aika ei totisesti tullut pitkäksi, sen Benjamin oli saanut huomata monta kertaa.

Kapteeni Hawk piti laivaväen kurissa ja nuhteessa. Dolen piti kiillottaa kaikki kaksikymmentä kanuunaa, ja Benjamin sai tietysti kuurata kantta. Sekin oli mukavampaa, kun merestä sangolla kiskottu vesi oli lämpimämpää eikä jäädyttänyt varpaita. Baltimoren talvet olivat hiukan turhan kylmiä Benjaminin makuun. Ehkä hän vielä muuttaisi Jamaikalle Willyn ja Bettyn seuraksi. Siellä ei lumisade yllättäisi koskaan.

Kun Benjamin oli saanut työnsä tehtyä, hän istahti mesaanimaston juurelle ja katseli, kuinka Jones kieputteli ruoria käryvä piippu suupielessään.

– Jo maar, tuuli on lempeä, mutta haiskahtaa vähän merilevälle. Se tarkoittaa, että myrsky on jossakin myllännyt meren pohjia myöten, Jones ärähti.

– Joudummeko kohta myrskyyn? Benjamin huolestui.

– Ei puhettakaan. Nokkani sanoo, että ahteri-puolessa raivonnut tuuli on rauennut monta päivää sitten ja meille jäi vain leppoisa henkäys. Vaan kerrohan sinä, mitä mieltä olet tuosta Marcus Ponzasta. Ukolla on silmät kuin kaksi jääpalaa ja kaulassaan risti, jossa on melkein kilon verran kultaa.

– Vaikuttaa uteliaalta tyybiltä. Hänhän kulkee laivassa ja katselee kaikkia kuin olisi syntynyt vasta eilen. Mutta jos paavi on hänestä uskottunsa tehnyt, kai hän on taitava mies, Benjamin tuumi.

Jones murahti ja kieputti ruoria paapuriin kahden pienen verran.

– Paavista en tiedä mitään. Espanjalaiset hänen nimiinsä vannovat, vaan Englannin kuninkaat kiroavat. Armas äitini, joka on taivaassa ollut jo kauan, opetti minua Luojaan luottamaan. Vaan hän ei kertonut, kuka maan päällä on oikeassa, paavi vai joku muu.

– Minä olen kyllä kirkossa istunut monena sunnuntaina, vaan ei Baltimoressakaan paavia kumarreta.

Sen vain tiedän, että paavilla on paljon rahaa ja valtaa, Benjamin sanoi.

– Totta maar. Ja siellä, missä on rahaa, on riitä. Vaan piruakos tuo keulapurje lepattaa, onko harukset löystyneet?

Benjamin nousi seisomaan ja varjosti kädellä silmiään. Purje tosiaan lepatti samalla tavalla kuin pyykkinarulle unohtunut paita. Plant kopisteli yläkannelta heidän luokseen ja väänsi sormissaan olevia sormuksia parempaan asentoon. Hän otti lerppalierisen hatun päästään ja tuijotteli hetken keulamastoa.

– Köydet on uusittu juuri, itse kirjasin varusteluetteloon kaikki kiepit. Joku on tehnyt ämmän-solmun, eivät kiinnitykset muutoin tuolla lailla irtoa.

Pian puosuja parveili kannella enemmänkin ja kapteeni Hawk ilmestyi pulinan houkuttelemana hytistään.

– Mitä te tollotatte, onko merenneito kivunnut mastoon? Teillähän on suut niin ammollaan, että jos tulisi rankkasade, hukkuisitte niille sijoillenne, kun vesi täyttäisi kitanne. Ettekö ole ennen nähneet katkennutta köyttä? Kiivetkää mastoon ja vähän sassiin! Ei se purje itsekseen korjaannu!

Benjamin kipaisi liikkeelle ja oli ensimmäisten joukossa kipuamassa keulamastoon. Köydet olivat todellakin uudet, sillä ne pistelivät paljaita jalkapohjia.

Hän pääsi vikkelaisti mesaanille toisen nuoren puosun kanssa. Tummasilmäinen Edward oli myös nopea ja melko kova suustaan.

– Katso, Haukkapoika! Tämähän on nirhattu poikki! Edward sanoi.

Edwardin pitelemä köydenpää näytti tosiaan katkenneen aika siististi. Vain muutama säie oli epätasainen, aivan kuin köysi olisi leikattu veitsellä melkein poikki ja jätetty sitten katkeamaan itseksensä.

– Ehkä se kuitenkin on ollut vahinko? Parempi, että solmimme sen vähin äänin, Benjamin sanoi.

– Miksi? Jos laivalla on joku kirottu tihulainen, kaikkien pitää tietää se, Edward intti.

– Mutta jos haluamme saada tihulaisen kiinni, meille on parempi, ettei hän ole varuillaan. Kun emme huutele asiasta, hän luulee, ettemme ole huomanneet hänen tekosiaan.

Edward hieraisi sojottavaa tukkaansa ja virnisti.

– Olet ovela pirulainen. Tehdään niin ja pidetään silmät auki.

– Silmät auki ja suu kiinni, sillä tavalla luikurit saadaan kiinni, Benjamin vakuutteli.

– Ahoi! Köysi on nirhaantunut poikki pylpyrää vasten, kun se oli väärin syötetty! Korjaamme asian! Edward karjui.

Kannella puosut hajaantuivat ja vain kapteeni Hawk jäi tuijottamaan ylös. Ponzakin oli ilmestynyt

hänen seurakseen ja katseli, kuinka pojat kiristivät purjeen uudestaan. Kun purje pullistui taas kauniisti, Benjamin ja Edward kapusivat alas.

– Kuka rähmäkäpälä syöttää köyden väärin pylpyrän läpi? Vauvakin osaa tehdä sen oikein, sehän on helpompaa kuin hengittäminen, kapteeni Hawk tuhahti.

– Vahinkoja sattuu kaikille. Meidän pitää olla armollisia, purjehdimmehan sentään paavin lipun alla, Ponza sanoi.

– Tuskinpa paavikaan sietää toloja palatsissaan, kuten en minä siedä tällä laivalla. Mutta olkoon, olemme hyvässä myötäisessä ja saavumme Port Royaliin nopeammin kuin olin laskenut. Kyllähän papit saarnaavat Pyhää Kolminaisuutta, Isää, Poikaa ja Pyhää Henkeä, mutta merellä ratkaisee hyvä laiva, kokenut kapteeni ja taitava ruorimies.

Ponza teki ristinmerkin ja huokaisi. Kapteeni Hawkin sanat eivät selvästikään miellyttäneet häntä, mutta hän ei ryhtynyt väittelemään.

– Kunhan saamme tehtävämme suoritettua, kaikki on hyvin, hän sanoi ja lähti takaisin kohti yläkantta, jossa oli hänen hyttinsä.

Benjaminista näytti kuin Ponza olisi liukunut kannen poikki, niin tasaisesti hän osasi askeltaa merenkäynnistä huolimatta. Edward huomasi saman, sillä hän tönäisi Benjaminia kyynärpäähän.

– En piru viekөөn tiedä, kuinka pyhiä paavin legaatit ovat, mutta mieshän lipuu kannella kuin suovanpala. Onko hänellä tuon kaavun alla jalkoja ollenkaan?

– Ehkä hän on vanha merimies? Tuolla tavalla Joneskin hiipii, ja hän on seilannut kaikilla seitsemällä merellä seitsemään kertaan, Benjamin sanoi.

Edward raapi villiä hiuspehkoaan ja puisteli päätään.

– Viimeksi, kun näin papin laivassa, hän konttasi pitkin kantta ennen kuin olimme edes avomerellä.

Tietysti Benjaministakin Ponza vaikutti hiukan oudolta papilta, sillä tämä oli laivassa kuin kotonaan. Mutta jos paavilla oli laivoja, oli hänellä myös puosuja, ja ehkä Ponza oli ansainnut paavin luottamuksen hyvänä purjehtijana eikä kirkkokuoron johtajana. Sitä hän ei kuitenkaan ehtinyt Edwardille sanoa, sillä tämä paineli jo matkoihinsa.

– Tarvitseeko minun tanssittaa raippaa Plantin selkänahassa? Oliko hän ostanut kelvotonta köyttä korjauksia varten? kapteeni Hawk uteli.

– Ei tarvitse, kapteeni. Köydessä ei ollut vikaa. Asia oli kuten Edward sanoi.

– Sepä somaa. Kohta minun pitää varmaan taluttaa puosuja kädestä kapyysiin, etteivät he kaadu, kun laiva keinuu. Mahtavatko kaikki tietää, kuinka ankkuri lasjetaan? Jos seilori ei osaa hommiaan, hänen paikkansa ei ole laivassa vaan kalatorilla.